

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 028163 21 Uvp
Banjaluka, 27.04.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Smiljane Mrše članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi M.Đ. iz B., koga zastupa punomoćnik J.K., advokat iz B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj ... od 26.11.2020. godine tuženog Zavod ..., u predmetu ostvarivanja prava na penzijsko i invalidsko osiguranje, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 028163 20 U od 24.09.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 27.04.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom u stavu 1. izreke uvažena je tužba i poništen uvodno označeni osporeni akt, a u stavu 2. izreke obavezan je tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 750,00 KM. Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Filijale B. broj ...od 09.11.2020. godine, kojim je tužiocu priznato pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje u trajanju od 2 godine, 11 mjeseci i 26 dana počev od 22.11.2020. godine do 16.11.2023. godine.

Uvaženje tužbe obrazloženo je navodima suda da je prvostepenim rješenjem pravilno tužiocu priznato pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje u ukupnom trajanju od 2 godine 11 mjeseci i 26 dana koliko je potrebno da bi tužilac stekao uslove za starosnu penziju, ali da nije pravilno utvrdio početak priznanja perioda trajanja tog prava od 22.11.2020. godine do 16.11.2023. godine, čemu tužilac osnovano prigovara. Ovo iz razloga što se početak perioda trajanja prava treba računati od 20.11.2020. godine pa do 16.11.2023. godine koji period pravilnim obračunom iznosi 2 godine 11 mjeseci i 26 dana sa kojim periodom i datumom tužilac ispunjava uslove za starosnu penziju sa 15 godina staža osiguranja i 65 godina starosti jer je period od 20.11.2020. godine do 20.11.2022. godine (2 pune godine) a od 21.11.2022. godine do 21.10.2023. godine (11 mjeseci) a od 22.10.2023. godine do 16.11.2023. godine (26 dana). To su razlozi zbog kojih je tužba uvažena i osporeni akt poništen.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tuženi osporava njenu zakonitost iz razloga sadržanih u članu 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da je nižestepeni sud u pobijanoj presudi uvažio tužbu smatrajući da tužiocu treba priznati pravo počev od 20.11.2020. godine, a ne od 22.11.2020. godine, jer je pogrešno izvršen obračun nedostajućeg

perioda od 2 godine 11 mjeseci i 26 dana. Obrazloženje suda smatra neprihvatljivim i poziva se na stav suda izražen u predmetu priznavanja prava na novčanu naknadu koji se analogno može primijeniti u ovom slučaju, a vezan je za odredbu člana 88. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP) kojom je propisano da se rok koji je određen po mjesecima odnosno po godinama završava istekom onog dana, mjeseca, odnosno godine koji po svom broju odgovara danu, mjesecu, godini...U toj upravnoj stvari presudom Vrhovnog suda RS broj 14 0 U 001469 12 Uvp od 05.02.2015. godine potvrđen je stav nižestepenog suda da su rokovi iz te odredbe rokovi za preduzimanje procesne radnje, a da se u konkretnom slučaju radi o materijalno pravnom roku koji se odnosi na ostvarivanje prava na novčanu naknadu i prava na penzijsko i invalidsko osiguranje. Imajući u vidu da je tuženi rokove za priznavanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje računao na identičan način kako to stoji u pomenutoj presudi odnosno da je godina staža od 22.11.2020. godine do 21.11.2021. godine. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači.

Tužilac nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Predmet ove upravne stvari je zahtjev tužioca od 14.10.2020. godine za priznavanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje do sticanja uslova za starosnu penziju u ukupnom trajanju od 2 godine 11 mjeseci i 26 dana. U postupku je utvrđeno da je tužilac rođen 16.11.1958. godine, da je prijavljen na evidenciju nezaposlenih od 25.11.1997. godine i da sa danom podnošenja zahtjeva ima 12 godina i 4 dana staža osiguranja, te da mu do sticanja uslova za starosnu penziju (65 godina života) nedostaju 2 godine 11 mjeseci i 26 dana staža osiguranja, kako je i naveo u zahtjevu. Shodno utvrđenom prvostepenim rješenjem tužiocu je priznato pravo u traženom periodu od 2 godine 11 mjeseci i 26 dana, a počev od 22.11.2020. godine do 16.11.2023. godine.

Tužilac je u žalbi, a potom i u tužbi isticao da je izvršen pogrešan obračun odnosno početak trajanja prava na penzijsko i invalidsko osiguranje s obzirom da mu je pravo utvrđeno počev od 22.11.2020. godine, a da je potrebno da se utvrdi počev od 20.11.2020. godine, jer da počev od tog dana pa sve do 16.11.2023. godine iznosi ukupno 2 godine 11 mjeseci i 26 dana.

Po ocjeni ovog suda pravilno je pobijanom presudom utvrđeno da je izvršen pogrešan obračun odnosno pogrešno utvrđeno od kada počinje da teče rok od nedostajuće 2 godine 11 mjeseci i 26 dana za koji period tužiocu pripada pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje do sticanja uslova za starosnu penziju. Ovo iz razloga što se trajanje perioda u kojem tužiocu pripada traženo pravo, a s obzirom da se radi o periodu od 2 godine 11 mjeseci i 26 dana, kada je u pitanju godina računa na punu godinu, što bi u konkretnom slučaju značilo od 20.11.2020. do 20.11.2022. godine (2 godine), zatim kada su u pitanju mjeseci računa se na mjesec odnosno od 21.11.2022. godine do 21.10.2023. godine (11 mjeseci) i kada su u pitanju dani rokovi se računaju na dane, dakle od 22.10.2023. do 16.11.2023. godine, što bi iznosilo 26 dana. Prvostepeni organ, a time i tuženi vrši pogrešan obračun trajanja nedostajućeg perioda a time pogrešno utvrđuje početak odnosno dan od kojeg teku prava tužioca na penzijsko i invalidsko osiguranje, jer trajanje cjelokupnog perioda obračunava na dane, što s obzirom da se radi o materijalno pravnom roku nije ispravno.

Proizlazi pravilnim utvrđenje nižestepenog suda o načinu obračuna odnosno o početku perioda u kojem tužiocu pripada pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje do sticanja uslova za starosnu penziju i vrši se na način na koji je to utvrdio i nižestepeni sud u pobijanoj presudi.

Bez osnova je pozivanje tuženog na presudu ovog suda od 05.02.2015. godine jer u istoj nije odlučivano o istoj činjeničnoj ni pravnoj situaciji.

Iz iznijetih razloga, pobijana presuda nema nepravilnosti i nedostataka predviđenih članom 35. stav 2. ZUS koji bi je činili nezakonom i nepravilnom, zbog čega se zahtjev tuženog odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona, jer nema osnova za poništenje akta iz člana 10. ZUS.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić